

30/11/2016

Αναλυτική Αναφορά για το Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης της Μόριας Λέσβου

Δομές και υποδομές που λειτουργούν πλέον εκτός των προκαθορισμένων ορίων τους, σε ένα Κέντρο με έντονο το στοιχείο της υπερσυγκέντρωσης πληθυσμού και των συνεπειών που αυτό μπορεί να επιφέρει στις συνθήκες διαβίωσης, συνθέτουν το σκηνικό της επικρατούσας κατάστασης στο Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης (Κ.Υ.Τ.), στη Μόρια της Λέσβου, 9 μήνες μετά τη κοινή Δήλωση Ευρωπαϊκής Ένωσης – Τουρκίας (Μάρτιος – Νοέμβριος, 2016).

Ενδεικτικό των υφιστάμενων συνθηκών είναι το τραγικό συμβάν που σημειώθηκε στις 24 Νοεμβρίου, κατά το οποίο έχασαν τη ζωή τους δύο άνθρωποι και δύο τραυματίστηκαν σοβαρά, έπειτα από έκρηξη¹ συσκευής γκαζιού μέσα σε σκηνή.

Μετά το δυστύχημα, ακολούθησε διαμαρτυρία των Πολιτών Τρίτων Χωρών η οποία εκτονώθηκε το πρωί της 25^{ης} Σεπτεμβρίου, αφού πρώτα, κατά τη διάρκεια των ταραχών κάηκαν ολοσχερώς 75 σκηνές, σε διάφορα σημεία του Κέντρου, αφήνοντας προσωρινά “άστεγους” περίπου 700 ανθρώπους, μεταξύ αυτών και οικογένειες με μικρά παιδιά.

Οι παράμετροι, υπερπληθυσμού του Κέντρου, καθυστέρησης και ελλιπούς ενημέρωσης των ΠΤΧ, ως προς τις διαδικασίες αξιολόγησης αιτημάτων διεθνούς προστασίας, της αγωνίας μπροστά στον ορατό κίνδυνο της επανεισδοχής, των συνθηκών διαβίωσης, ιδίως μετά την επιδείνωση του καιρού τις τελευταίες ημέρες του Νοεμβρίου και της ανασφάλειας σε όλα τα επίπεδα, διαμορφώνουν κλίμα αυξανόμενης έντασης, ιδίως όσο η προοπτική “αποσυμφόρησης” των νησιών και κατ’ επέκταση της Λέσβου, δε μετουσιώνεται σε πράξη.

Ειδικά σε ό,τι αφορά τις επανεισδοχές προς τη Τουρκία, στάδιο το οποίο έπεται των απορριπτικών αποφάσεων επί των αιτημάτων διεθνούς προστασίας, σε Δελτίο Τύπου της ΕΛ.ΑΣ. παρατίθεται το ισχύον νομικό και εφαρμοστικό πλαίσιο:

¹ Δεν έχει εκδοθεί ακόμη σχετικά πόρισμα από τις αρμόδιες ανακριτικές Αρχές, για τις ακριβείς συνθήκες του δυστυχήματος.

- α) Διμερές Ελληνο-Τουρκικό Πρωτόκολλο Επανεισδοχής το οποίο υπεγράφη στην Αθήνα στις 8 Νοεμβρίου 2001 και κυρώθηκε με το Ν.3030/2002 (ΦΕΚ Α'-163/15-07-2002).
- β) Συμφωνία Επανεισδοχής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας η οποία υπεγράφη στις 16 Δεκεμβρίου 2013 στην Άγκυρα και τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 2014 για την επανεισδοχή υπηκόων Τουρκίας. Από την 1η Ιουνίου 2016 τέθηκε σε ισχύ και για τους υπηκόους τρίτων χωρών, αντικαθιστώντας και το διμερές Ελληνο-Τουρκικό Πρωτόκολλο Επανεισδοχής. Ωστόσο, κατά το τρέχον διάστημα η ελληνική κυβέρνηση βρίσκεται σε διαπραγματεύσεις με τις τουρκικές αρχές και εκκρεμεί η υπογραφή Εφαρμοστικού Πρωτοκόλλου.
- γ) Κοινή Δήλωση Ε.Ε.-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016 σύμφωνα με την οποία, από τις 20 Μαρτίου 2016, όλοι οι νεοεισερχόμενοι στα ελληνικά νησιά αλλοδαποί θα επιστρέφονται στην Τουρκία.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω δεδομένα και εστιάζοντας στη παράθεση και ανάλυση της κατάστασης στο Κ.Υ.Τ. της Μόριας, για τον μήνα Νοέμβριο (2016), προκύπτουν τα κάτωθι συμπεράσματα.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η ουσιαστική ενημέρωση από τις αρμόδιες Αρχές, όσον αφορά στις διαδικασίες υποβολής και αξιολόγησης αιτημάτων διεθνούς προστασίας και κυρίως ως προς την αποσαφήνιση του αντίστοιχου πλαισίου και την επίσπευση του χρόνου διεκπεραίωσής τους, παραμένει πάγιο αίτημα και ταυτόχρονα βασική πηγή έντασης των ΠΤΧ.

Η ένταση διογκώνεται, καθώς συνδυάζεται με μη αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες διαβίωσης, με παρατεταμένο γεωγραφικό περιορισμό, αλλά και με το αίσθημα της απόγνωσης μπροστά στο κίνδυνο αναγκαστικής απομάκρυνσης από το ευρωπαϊκό έδαφος.

Αποτέλεσμα της διαρκούς αυξανόμενης έντασης είναι η πυροδότηση ακραίων συμπεριφορών και επεισοδίων, που καταλήγουν σε σωματικό και ψυχολογικό τραυματισμό, καθώς και στη καταστροφή υποδομών, είτε διαμονής είτε εξυπηρέτησης των ίδιων των ΠΤΧ.

Ως προς τη γενική επισκόπηση της υπάρχουσας κατάστασης αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛ.ΑΣ., ο αριθμός των ΠΤΧ που διαμένουν στο Κέντρο αγγίζει τα 5.000 άτομα. Μπορεί ο αριθμός αυτός να μην αποδίδει τη πραγματικότητα, ωστόσο σύμφωνα με τη προσπάθεια καταμέτρησης του πληθυσμού που πραγματοποιήθηκε από την Ύπατη με τη συμμετοχή πολλών Μ.Κ.Ο, στις 30/09/2016 και με βάση τις αφίξεις που

σημειώθηκαν μέχρι σήμερα, προκύπτει ότι πληθυσμός που διαβιεί στο Κέντρο έχει ξεπεράσει τους 3.000 ανθρώπους.

Ακόμα λοιπόν και κατά την πιο μετριοπαθή εκτίμηση του πληθυσμού, καθίσταται σαφές ότι στη παρούσα φάση το Κέντρο καλείται να υποστηρίξει υπερδυσπλάσιο πληθυσμό από αυτόν που θεωρητικά μπορεί να 'φιλοξενήσει', διασφαλίζοντας έστω τους στοιχειώδεις όρους αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Ακολουθεί ενημέρωση για τους επί μέρους –βασικούς- τομείς καθημερινής λειτουργίας του Κέντρου:

ΣΤΕΓΑΣΗ

Ο υπερπληθυσμός έχει οδηγήσει πλέον στην οριακή λειτουργία των υφιστάμενων δομών και υποδομών του Κέντρου.

Η πλειονότητα των ΠΤΧ συνεχίζει να διαμένει σε σκηνές ή πρόχειρα καταλύματα, (έπειτα από τις εκτεταμένες καταστροφές της 19^{ης} Σεπτεμβρίου, όπου και καταστράφηκε μεγάλο μέρος των RHU's).

Η άμεση αντικατάσταση των (75) σκηνών που κάηκαν κατά τη διαμαρτυρία της 24^{ης} Νοεμβρίου, αποτέλεσε τη μεγαλύτερη πρόκληση που κλήθηκαν να αντιμετωπίσουν Αρχές και Οργανώσεις στο τομέα της "στέγασης" το τελευταίο διάστημα.

Χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες Αρχών και κυρίως Οργανώσεων οι αντίστοιχες ενέργειες ολοκληρώθηκαν, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, προσφέροντας εγκαίρως στοιχειώδες "καταφύγιο" σε εκατοντάδες ανθρώπους, λίγο πριν πλήξει τη Λέσβο έντονη βροχόπτωση.

Η ευκαιρία να αντικατασταθούν οι σκηνές από containers, τα οποία προσφέρουν σαφώς καλύτερη μόνωση, προστασία, καθώς και αίσθηση ασφάλειας και ιδιωτικότητας, πριν την έντονη επιδείνωση των καιρικών συνθηκών (ισχυροί άνεμοι, ραγδαίες βροχοπτώσεις και απότομη πτώση της θερμοκρασίας), πέρασε ανεπιστρεπτί.

Ακόμη και τα οδυνηρά γεγονότα της 24^{ης} Νοεμβρίου δεν αποτέλεσαν έστω την αφορμή ώστε να υπερκεραστούν τα όποια εμπόδια και οι τεχνικές δυσκολίες που έχουν ανακύψει όσον αφορά στο υπό συζήτηση σενάριο εγκατάστασης των containers.

Σε κάθε περίπτωση η βελτίωση των συνθηκών στέγασης, όπως και άλλων κρίσιμων τομέων, είναι συνυφασμένη με την αποσυμφόρηση του Κέντρου.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Λαμβάνοντας υπόψη τις προαναφερθείσες συνθήκες στέγασης, καθώς και τις συνθήκες υγιεινής, παρά τις διαρκείς προσπάθειες βελτίωσης και επέκτασης των αντίστοιχων υποδομών, προκύπτει ως συμπέρασμα η αδυναμία διασφάλισης της δημόσιας υγείας.

Η σχέση μεταξύ εγκαταστάσεων (τουαλέτες, ντουζιέρες, βρύσες κτλ) και πληθυσμού παραμένει δυσανάλογη, ενώ η έλλειψη ζεστού νερού σε αρκετά σημεία του Κέντρου είναι ανησυχητική.

Ωστόσο, η καθαριότητα σε κοινόχρηστους χώρους, ιδίως σε σχέση με τον υπερπληθυσμό του Κέντρου, παραμένει σε ικανοποιητικό επίπεδο.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Υπό τις παρούσες συνθήκες, όπου οι ΠΤΧ έχουν ξεπεράσει τις 3.000, η τάση του αριθμού αναχωρήσεων από το Κέντρο παραμένει χαμηλή, με αποτέλεσμα οι σκηνές να καταλαμβάνουν κάθε διαθέσιμο χώρο του Κέντρου, ακόμη και μία μικρή αύξηση των ροών, που μπορεί να ακολουθήσει τη βελτίωση των καιρικών συνθηκών το επόμενο διάστημα, θα ήταν αρκετή ώστε να προκαλέσει τη κατάρρευση του συστήματος (όλων των επί μέρους τομέων) λειτουργίας του Κέντρου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο διαθέσιμος χώρος για τοποθέτηση πρόσθετων σκηνών είναι ελάχιστος.

Η εγκατάσταση containers προϋποθέτει τεχνική προεργασία μεγάλης κλίμακας (εξομάλυνση του εδάφους, εργασίες οχημάτων βαρέως τύπου κτλ) για τις οποίες απαιτείται απομάκρυνση των σκηνών και κατ' επέκταση προσωρινή φιλοξενία των ΠΤΧ σε άλλο σημείο. Ακόμη όμως και να ξεπεραστούν οι ανάλογες τεχνικές και πρακτικές δυσκολίες, ο αριθμός των containers που θα μπορούσαν να τοποθετηθούν εντός του Κέντρου πιθανότατα δε θα μπορούσαν να καλύψουν το σύνολο των αναγκών του υφιστάμενου πληθυσμού.

Σημαντική πηγή κινδύνου συνεχίζουν να αποτελούν οι παρεμβάσεις των ΠΤΧ στη καλωδίωση του Κέντρου προκειμένου να εξασφαλίσουν ηλεκτρικό ρεύμα για τις σκηνές τους. Ο κίνδυνος ηλεκτροπληξίας αυξάνεται όσο τα καλώδια παραμένουν εκτεθειμένα στο νερό της βροχής. Παρά τις προσπάθειες Αρχών και Οργανώσεων για την αποφυγή αυτοσχέδιων ενώσεων και παράλληλα τη παροχή ασφαλούς ηλεκτροδότησης το πρόβλημα παραμένει.

Σύμφωνα με τις Αρχές επίκειται η εγκατάσταση 2 θερμαινόμενων rub halls για την άμεση αντιμετώπιση μέρους των αναγκών στέγασης.

ΣΙΤΙΣΗ

Όσον αφορά στο φαγητό, ο Στρατός, μέσω ιδιωτικής εταιρίας catering, συνεχίζει να καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των επισιτιστικών αναγκών, αυξάνοντας πλέον τις μερίδες από 3.000 σε 3.500. Συμπληρωματικές μερίδες σε αυτές που σταθερά διανέμει ο Στρατός προσφέρει Μ.Κ.Ο.

Πιθανώς λόγω του υπερπληθυσμού, αλλά και της περιρρέουσας κατάστασης, σημειώνονται επεισόδια μικρής κλίμακας κατά την αναμονή διανομής φαγητού.

Συνεχίζονται οι προσπάθειες εξασφάλισης ειδικής δίαιτας, όταν απαιτείται, χωρίς ακόμη αυτό να είναι εφικτό.

Υπενθυμίζεται ότι: α) δεν υπάρχει πρόβλεψη για την “κατ’ οίκον” αποθήκευση-συντήρηση τροφίμων και ροφημάτων και β) το βρεφικό γάλα σε σκόνη (για βρέφη που δεν θηλάζουν), διατίθεται μόνο από τους ΓτΚ, στο πλαίσιο της σταθερής συνεργασίας με τη Διεθνή Οργάνωση “Save The Children”.

ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ (NFI’s - Non Food Items)

Σημαντικότερη πρόκληση που αντιμετώπισαν οι ΜΚΟ που εμπλέκονται στο συγκεκριμένο τομέα είναι η αντικατάσταση NFI’s των ΠΤΧ, τα οποία καταστράφηκαν κατά τα γεγονότα της 24^{ης} Νοεμβρίου.

Χάρη στις συντονισμένες προσπάθειες Αρχών και κυρίως Οργανώσεων οι αντίστοιχες ενέργειες αντικατάστασης των NFI’s ολοκληρώθηκαν, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, προσφέροντας εγκαίρως τα απολύτως απαραίτητα σε εκατοντάδες ανθρώπους, λίγο πριν πλήξει τη Λέσβο έντονη βροχόπτωση και μειωθεί κι άλλο η θερμοκρασία.

Η βασική διανομή χειμωνιάτικων ειδών ένδυσης / υπόδησης και αντίστοιχων αξεσουάρ έχει ολοκληρωθεί, ωστόσο οι ανάγκες κυρίως, όσον αφορά στα είδη υγιεινής, αλλά και σε ορισμένα μεγέθη, παραμένουν υψηλές.

Τόσο στις τακτικές όσο και στις έκτακτες ενέργειες που αποσκοπούν στη κάλυψη του πληθυσμού με είδη πρώτης ανάγκης, η αρμόδια για τα NFI’s ομάδα του Κλιμακίου των ΓτΚ, με συνέπεια όλους αυτούς μήνες έχει καταφέρει να δημιουργήσει ένα δίκτυ προστασίας, ικανό να ανταπεξέλθει στην έντονη πίεση των περιστάσεων, χτίζοντας και αξιοποιώντας “συμμαχίες” σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

Ο υπερπληθυσμός και οι συνθήκες διαβίωσης, όπως αναλυτικά περιγράφησαν παραπάνω, συνδέονται άμεσα με θέματα προστασίας και ασφάλειας.

Για παράδειγμα, ο περιορισμός παραβατικών συμπεριφορών εντός του Κέντρου, καθώς και η αποφυγή βίαιων επεισοδίων συνεχίζει να αποτελεί ανάγκη στην οποία πρέπει να ενσκήψουν οι αρμόδιες Αρχές προκειμένου να αποκατασταθεί το αίσθημα ασφάλειας των ΠΤΧ, ιδίως όσον αφορά στον ευάλωτο πληθυσμό.

Επίσης οι υφιστάμενες συνθήκες ευνοούν την εμφάνιση περιστατικών έμφυλης βίας (SGBV) και παράλληλα καθιστούν δύσκολο τον έγκαιρο εντοπισμό και διαχείρισή τους.

Αν ληφθεί υπόψη, τόσο το ψυχολογικό όσο και το κοινωνικό ιστορικό, όπως αυτό διαμορφώθηκε στις χώρες προέλευσης ή/και διέλευσης, καθώς και το τρέχον καθεστώς διαβίωσης (νομικό, κοινωνικό, οικονομικό κτλ) των ΠΤΧ, μπορεί να αποδοθεί, σε αυτές τις παραμέτρους, το φαινόμενο εκδήλωσης ακραίων ως και αυτοκαταστροφικών-αυτοκτονικών τάσεων και συμπεριφορών. Ως προς αυτό, δυστυχώς, ουδεμία αλλαγή προς τη θετική κατεύθυνση δεν έχει σημειωθεί, καθώς ανάλογα περιστατικά, ακούσιας ή εκούσιας, εκδήλωσης των συναισθημάτων ανασφάλειας και απόγνωσης που αναμφισβήτητα διακατέχουν τους ΠΤΧ σημειώνονται καθ' όλο το διάστημα των 9 μηνών (από τον Μάρτιο του 2016 μέχρι σήμερα).

Όσον αφορά στην ιδιαίτερα ευάλωτη ομάδα των ασυνόδευτων ανηλίκων, τα γεγονότα της 24^{ης} Νοεμβρίου αποτέλεσαν το εφιαλτήριο για την άμεση –μαζική- μεταφορά τους, για λόγους ασφαλείας, σε ανοικτή δομή φιλοξενίας, η οποία συγκυριακά ξεκίνησε να λειτουργεί στη Λέσβο λίγες ημέρες πριν. Οι ασυνόδευτοι ανήλικοι παραμένουν στη συγκεκριμένη Δομή και οι πτέρυγες εντός του Κ.Υ.Τ. προς το παρόν είναι κενές.

Για τις υπόλοιπες ευάλωτες ομάδες (όπως νεογέννητα, ΑμΕΑ κ.α.) που παραμένουν στο Κέντρο οι εξειδικευμένες υποδομές και παροχές παραμένουν μηδαμινές, ωστόσο βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για δημιουργία χώρου φιλοξενίας (περιορισμένων κλινών) για ανάλογες περιπτώσεις.

Το διάστημα που έχει παρέλθει από τη κοινή Δήλωση / Συμφωνία του Μαρτίου, η οποία άλλαξε “βίαια” το μοντέλο πολιτικής, νομικής, αλλά ακόμη και ανθρωπιστικής διαχείρισης του προσφυγικού φαινομένου, έπρεπε να είναι αρκετό προκειμένου να αναπτυχθούν και να λειτουργήσουν εθνικοί, αλλά κυρίως ευρωπαϊκοί μηχανισμοί κοινωνικής ένταξης των ΠΤΧ (π.χ. ελεύθερη πρόσβαση των ανηλίκων στο δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης), ωστόσο στη

πράξη οι άνθρωποι αυτοί παραμένουν εγκλωβισμένοι σε ένα σύστημα, που μέχρι πιθανώς να τους “καταδικάσει”, με επιλογές κατά της βούλησής τους, επιλέγει να τους αγνοεί.

ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ & ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Λαμβάνοντας υπόψη το εύρος των προβλημάτων που παραμένουν ή/και πολλαπλασιάζονται, ανά τομέα, αντιλαμβάνεται κανείς τη πολυπλοκότητα και δυσκολία σε επίπεδο ψυχοκοινωνικής και ιατρικής παρέμβασης. Ως το ζωτικότερο ίσως κομμάτι αυτού του είδους της παρέμβασης, το Κλιμάκιο των ΓτΚ συνεχίζει να βρίσκεται στη πρώτη γραμμή με σκοπό την ουσιαστική υποστήριξη του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων αυτού, παρά την υψηλή αντιξοότητα των συνθηκών.

Εκτός από τη προσπάθεια του εντοπισμού των ευάλωτων ομάδων, βάσει της κείμενης νομοθεσίας και σύμφωνα με τη συνεργασία με την Υπηρεσία Πρώτης Υποδοχής και Ταυτοποίησης, η μεγαλύτερη πρόκληση στην οποία καλείται να ανταποκριθεί το Κλιμάκιο είναι η υποστήριξη του πληθυσμού, σε συνεργασία με Δημόσιες Υπηρεσίες, με Φορείς και Οργανισμούς, αλλά και με ΜΚΟ, καθώς και η παραπομπή περιστατικών, όταν αυτή είναι εφικτή, για τη καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση των αναγκών τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, προσφέρονται, καθ’ όλη τη διάρκεια της εβδομάδας, υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας, καλύπτοντας το σύνολο του πληθυσμού, ενώ πραγματοποιούνται παραπομπές σε Δομές δευτεροβάθμιας περίθαλψης, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Πέρα από την άμεση παροχή ιατρικής φροντίδας στους ΠΤΧ που το έχουν ανάγκη και παράλληλα τη σημαντικότερη αποσυμφόρηση του περιφερειακού Νοσοκομείου, κρίσιμος μπορεί να χαρακτηριστεί ο ρόλος του Ιατρικού Τμήματος σχετικά με τη πρόληψη ή/και αντιμετώπιση μεταδιδόμενων νοσημάτων, συμβάλλοντας καθοριστικά στη διασφάλιση της δημόσιας υγείας. Στη παρούσα συγκυρία, για λόγους που ενδελεχώς αναφέρθηκαν παραπάνω και αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης και στην υπερσυγκέντρωση πληθυσμού, το έργο του Κλιμακίου καθίσταται δυσχερές αναφορικά με τη πρόληψη και αντιμετώπιση λοιμώξεων και μεταδοτικών νοσημάτων. Παρά τις ως άνω αντικειμενικές δυσκολίες το Κλιμάκιο αναγνωρίζοντας την ανάγκη λήψης πρωτοβουλιών, τουλάχιστον σε επίπεδο πρόληψης, σχεδιάζει και υλοποιεί παρεμβάσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για ιατρικά θέματα, δίνοντας έμφαση στον τρόπο αποφυγής μεταδιδόμενων νοσημάτων.

Επιπρόσθετα, υπογραμμίζεται η ανάγκη εκπόνησης ενός εθνικού σχεδίου εμβολιασμού του προσφυγικού-μεταναστευτικού πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των ΠΤΧ που διαμένουν στη Λέσβο.

Τέλος, όσον αφορά στο Ιατρικό Τμήμα, κατά τον μήνα Νοέμβριο τέθηκαν σε φάση υλοποίησης δύο μείζονα προγράμματα υγείας:

- i. το πρώτο αφορά στον Δωρεάν Προγεννητικό Έλεγχο, εφαρμόζεται βάσει των αντίστοιχων Κατευθυντήριων Γραμμών του εθνικού πλαισίου και συνδυάζεται με τη παροχή υπηρεσιών από (γυναίκα) Γυναικολόγο εντός του Κέντρου και
- ii. το δεύτερο αφορά στη παροχή πρωτοβάθμιας οδοντιατρικής φροντίδας, μέσω της παρουσίας Οδοντιάτρου εντός του Κέντρου.

Το ψυχοκοινωνικό Τμήμα του Κλιμακίου συνεχίζει να καλύπτει σε καθημερινή βάση τον μέγιστο δυνατό αριθμό εξυπηρετούμενων, δίνοντας έμφαση στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Πέραν του εντοπισμού των ομάδων αυτών μεταξύ του πληθυσμού, το Τμήμα προσφέρει την απαραίτητη υποστήριξη όπου απαιτείται, αλλά και παραπέμπει περιστατικά, στο μέτρο του εφικτού, για την εξειδικευμένη αντιμετώπισή τους.

Λόγω της ισχύουσας συνθήκης το έργο των ψυχολόγων και κοινωνικών λειτουργών κρίνεται ιδιαίτερα δύσκολο και πολυπαραγοντικό, καθώς τα προβλήματα του πληθυσμού που καλούνται να διαχειριστούν μεταλλάσσονται και επιδεινώνονται, όσο η διαβίωσή των ΠΤΧ στο Κέντρο, υπό τους δοθέντες όρους, δεν αποτελεί απλά μονόδρομο, αλλά φαντάζει για εκείνους και αδιέξοδο.

Ειδικότερα, ο ρόλος των Κοινωνικών Λειτουργών ήταν καταλυτικός όλο αυτό το διάστημα, ιδίως όσον αφορά στην υποστήριξη των ασυνόδευτων ανηλίκων, σε καθημερινή βάση, κατά τη διάρκεια παραμονής τους στο Κέντρο, αλλά και στη διεκπεραίωση των απαραίτητων διαδικασιών για τη παραπομπή τους σε ανοικτές δομές φιλοξενίας, αποτρέποντας με αυτό τον τρόπο την περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασής τους, που προκαλείται από τις συνθήκες διαβίωσης υπό περιορισμό ελευθερίας.

Για την ομάδα των Ψυχολόγων και τη συνεχή παροχή υπηρεσιών εκ μέρους τους σε συνθήκες μεγάλης πίεσης, ενδεικτικά και μόνο αναφέρεται ότι κλήθηκαν να υποστηρίξουν τους ανθρώπους που έγιναν μάρτυρες της τραγωδίας της 24^{ης} Νοεμβρίου, βοηθώντας τους να διαχειριστούν, τις ιδιαίτερα επιβαρυντικές για τη ψυχολογία τους, συνέπειες.

Ως προς το τομέα της ψυχικής υγείας και κυρίως όσον αφορά στα περιστατικά που χρήζουν ψυχιατρικής εκτίμησης και εξειδικευμένης θεραπείας, η υποστελέχωση του τοπικού Νοσοκομείου, όπου μόνο μία Ψυχίατρος καλείται να αντιμετωπίσει το σύνολο των περιπτώσεων, το διαπιστωμένο κενό είναι σημαντικό και εγείρει σοβαρή ανησυχία.

Ένα επιπρόσθετο πρόβλημα, όσον αφορά εν γένει στη λειτουργία των δευτεροβάθμιων δομών υγείας, που έχει ανακύψει το τελευταίο διάστημα είναι η έλλειψη κατάλληλης διερμηνείας, τόσο στο Γενικό Νοσοκομείο Μυτιλήνης, όσο και στη Κλινική του Π.Ε.Δ.Υ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στις παρεχόμενες από το Κλιμάκιο των ΓτΚ υπηρεσίες έχουν ενταχθεί δύο παιδαγωγοί προκειμένου να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν, τόσο εκπαιδευτικές δραστηριότητες, όσο και να απασχολούν δημιουργικά τους ανηλίκους.

ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (ADVOCACY)

Το Κλιμάκιο παραμένοντας πιστό στη διττή δέσμευση της Οργάνωσης:

- α) να παραμένει στο Κέντρο της Μόριας, συνεχίζοντας να παρέχει τις υπηρεσίες του, παρά τη μετατροπή της ανοιχτής δομής σε κλειστό κέντρο Κράτησης, καθ' εφαρμογή της κοινής δήλωσης Ε.Ε. – Τουρκίας, μιας και διακυβούνταν η ιατρική και ψυχοκοινωνική κάλυψη των προσφύγων, με άμεσο κίνδυνο για την υγεία τους και
- β) να προβαίνει σε τεκμηριωμένη αναφορά-καταγγελία κάθε περιστατικού που θίγει άμεσα ή έμμεσα τα ανθρώπινα δικαιώματα των προσφύγων,

κατά τον μήνα Νοέμβριο,

- ✓ συνέβαλε στην έκδοση Δελτίου Τύπου, στις 25/11/2016, με τίτλο: «*Η διαβίωση ανθρώπων σε αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες, πέρα και πάνω από κάθε Συμφωνία Ε.Ε. - Τουρκίας*»,
- ✓ συνεργάστηκε με αντιπροσώπους του “Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα” (“Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights”), παρέχοντας χρήσιμες, για την αποστολή τους, πληροφορίες.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Στάθης Πουλαράκης

Υπεύθυνος Προάσπισης και Διεκδίκησης Δικαιωμάτων

Τηλ: 2103213150 / 6936521352

advocacy@mdmgreece.gr/www.mdmgreece.gr